

Ove Rasmussen:

Året, der gik

– beretning fra institut og ordbog

Arbejdet med Jysk Ordbog har også i 1990 været instituttets helt centrale opgave. Alt det redigerede under bogstav B er nu elektronisk lagret og kan altså printes ud i en form, som direkte kan publiceres. Vi har imidlertid ikke i øjeblikket økonomiske muligheder for en egentlig udgivelse. Desuden overvejer vi i øjeblikket at gøre ordbogen mere brugervenlig ved anvendelse af flere kort; det har nemlig vist sig, at de områdebetegnelser vi anvender i ordbogen, hvor der gøres rede for den geografiske udbredelse, er kendt af færre og færre; mange har ikke en klar forestilling om områder som Thy, Mors og Himmerland – for slet ikke at tale om Ommersyssel, Hardsyssel og Fjends. Vi tænker derfor på at anbringe et lille udbredelseskort i ordbogsspalten for de ord og måske også de ordbetydninger, der er velafhjemlet fra et forholdsvis klart afgrænset dialektområde. Det moderne tekstbehandlingsanlæg, vi nu disponerer over, gør det let efterfølgende at indsætte kort i de redigerede afsnit.

Der er igen i år redigeret ca. 250 spalter, og ved årets udgang forventes bogstav B at være færdigredigeret. Selv om tilgangen af nyt materiale efterhånden er begrænset, er kartoteket i år blevet forøget med ca. 5.500 sedler, og der udestår stadig et stort arbejde med at udnytte det vigtige spørgelistemateriale, vi har indsamlet siden begyndelsen af 1950'erne. Der er i år bearbejdet svarmateriale fra ca. 120 spørgsmål; størstedelen af den omtalte seddeltilvækst stammer herfra, og der er desuden på grundlag af besvarelserne udarbejdet 487 arbejdskort via edb. Arbejdet med spørgelisterne og andet redaktionsforberedende arbejde er ganske tidkrævende; vi har imidlertid kun fast sekretærassistance 30 timer ugentligt, men heldigvis har det været muligt i kraft

af et par fondsbevillinger at supplere til heltidsansættelse af vor sekretær. Alligevel er vi underforsynet med sekretærmedhjælp, så redaktørerne løbende må varetage arbejdsopgaver, der kunne løses af en sekretær, hvis vi fik bevilling hertil.

Edb-kortlægningsprogrammet, som er omtalt i Ord & Sag 8, er i år blevet videreudviklet på en række punkter, så det er blevet mere smidigt og hurtigere at anvende. Bl. a. er det blevet muligt at supplere et kortlagt spørgelistemateriale med materiale fra ordbogssamlingen uden først at skrive nye oplysninger ind i databasen. Det betyder, at redaktøren, når han finder det hensigtsmæssigt at indsætte kort i ordbogen, hurtigt kan redigere et arbejdskort med oplysninger fra både spørgelister og seddelsamling.

Vi har i 1990 fået udarbejdet et program, der gør det muligt at fremstille et sidsteledsregister for alle sammensætninger i ordlisten (omtalt i Ord & Sag 3); dette register, der er tilgængeligt for hver redaktør via edb-netværket, vil være et nyttigt arbejdsredskab i det daglige redaktionsarbejde. Tilsvarende har vi oprettet et register over alle afledninger og et over alle de faglige brugsbetegnelser (så at man kan få en alfabetisk ordnet fortegnelse over f. eks. alle ord vedr. skomageri, vævning etc. eller over plantenavne, fuglenavne, skældsord etc.).

Instituttet har som de foregående år besvaret en række forespørgsler fra enkeltpersoner og institutioner; desuden er vore samlinger blevet anvendt af to danskstuderende, der har hentet materiale til deres specialer. Asgerd Gudiksen har skrevet om afledninger på -vorn, og Jørgen Andersen har skrevet om jyskheder i sproget i Jeppe Aakjærs agitatoriske prosadigtning. Førstnævnte er bidragsyder til dette nummer af Ord & Sag; sidstnævnte håber vi at kunne bringe en artikel af næste år.

Vi har i år med tak modtaget følgende fondsbevillinger:

Privat familiefond: kr. 70.272 til indkøb af 3 stk. 21" skærme.

Aarhus Universitets Jubilæumsfond: kr. 14.700 til medhjælp.

Aarhus Universitets Forskningsfond: kr. 30.000 til medhjælp.